

GIÁO SU KAPPERT: GIAO ƯỚC VỚI VIỆT NAM

(GS,TS.Utz Kappert, Cộng hòa liên bang Đức)

Giáo sư, Tiến sĩ Utz Kappert là một trong những bác sĩ tim mạch đầu ngành của Đức. Ông đã thực hiện hơn 4.500 ca phẫu thuật tim mạch, đồng thời, tham gia giảng dạy và là tác giả của hàng trăm công trình nghiên cứu, sách, bài báo khoa học, đăng tải trên các tạp chí, trang mạng y khoa quốc tế. Ông thường được mời tham gia các dự án quốc tế về phẫu thuật tim mạch và thiết lập các phương thức mới. Đặc biệt, mùa đông năm nay, giáo sư đã có một “giao ước” với Việt Nam...

GS,TS.Utz Kappert là một trong những bác sĩ tim mạch đầu ngành của Cộng hòa liên bang Đức

“Giao ước” với Việt Nam

Mùa đông châu Âu, trời lạnh và ẩm đạm, từng đàn chim di trú nối đuôi nhau mãi miết bay đi tránh rét. Ông Nguyễn Văn Việt (tên nhân vật đã được thay đổi) đang trong hành trình tìm lại kí ức bốn mươi năm về trước tại thành phố Dresden, những dãy nhà thẳng tắp, những con phố thênh thang, vắng lặng, vẫn nằm nguyên ở đó. Không hiểu vì xúc động hay do thân nhiệt thay đổi đột ngột mà ông Việt đã bị nút động mạch chủ. Ông được đưa đến bệnh viện trong tình trạng nguy kịch. Sau khi các bác sĩ thăm khám và điều hòa huyết áp cho ông, thì một vị bác sĩ đã ghé tai nói nhỏ với ông một câu gì đó... Ngày hôm sau, ca mổ diễn ra từ 7 giờ 30 phút sáng và kết thúc thành công vào lúc 13 giờ chiều cùng ngày. Ông Việt đã được cứu sống. Trường hợp của ông là một trong 50 ca phẫu thuật tim mạch khó và hiếm nhất của Dresden. Vài ngày sau ông Việt tỉnh dậy, câu đầu tiên mà ông nói với mọi người là: “Khoa học đã cứu tôi, các bác sĩ đã cứu tôi, ông trời đã cứu tôi”.

Vị bác sĩ đã nói nhỏ với ông câu gì đó hôm trước, quay trở lại thăm ông Việt. Đó chính là Giáo sư Kappert - một trong những bác sĩ tim mạch đầu ngành của Đức. Giáo sư có dáng người cao, thanh mảnh. Đôi mắt sáng. Nụ cười hiền. Đôi bàn tay nhỏ nhắn, ấm và mềm. Trò chuyện với chúng tôi, ông bảo: “Tôi chưa đến Việt Nam nhưng hương vị ẩm thực Việt đã hấp dẫn tôi từ lâu rồi. Chúng rất đa dạng, phong phú và có lợi cho sức khỏe”. Ông kể rằng có một thời gian, vợ ông bị tai nạn, ông phải ở nhà hai tuần để chăm sóc ba cô con gái nhỏ. Chính vào dịp đó, ông đã đọc một số cuốn sách hướng dẫn nấu món ăn Việt, ông đã thực hành và nấu cho cả nhà ăn. Ông cũng đã từng làm việc với một đồng nghiệp người Việt. Trong phòng làm việc của ông còn lưu giữ kỉ niệm của

người bạn ấy. Đó là một bức tranh thêu phong cảnh làng quê Việt Nam, được treo trang trọng bên cạnh hai chiếc tủ đựng sách và các thiết bị giáo cụ tim mạch. Đối diện là tấm bảng lời thề Hippocrates và một tấm ảnh giải thưởng quốc tế...

Ông đã dành hai tiếng đồng hồ để giảng giải và căn dặn chúng tôi về việc hậu phẫu cho bệnh nhân Nguyễn Văn Việt. Đặc biệt, ông còn lưu ý rằng, tình yêu thương sẽ giúp cho việc điều trị bệnh tim mạch nhanh chóng đạt hiệu quả hơn. Chính tình yêu thương sẽ ngăn chặn và chế ngự các căn bệnh hiểm nghèo về tim mạch. Chính tình yêu thương sẽ nuôi dưỡng một trái tim và hệ động mạch chủ khỏe mạnh...

Lúc này, chúng tôi chột tò mò về nội dung “câu nói nhỏ” mà giáo sư đã rỏ tai ông Việt hôm trước. Ông Việt vui vẻ kể lại, trong lúc ông đang cảm thấy hoang mang vô cùng, thì Giáo sư Kappert đã ghé tai ông, thì thầm: “Ngày mai tôi sẽ mổ cho ông. Khi nào khỏi bệnh thì ông phải nấu cho tôi một bữa ăn Việt Nam có thật nhiều ớt vào nhé...”. Câu nói đó đã trao cho ông Việt một sự hy vọng. Có lẽ, đó cũng là một “giao ước” đặc biệt của Giáo sư Kappert với bệnh nhân Việt Nam. Trò chuyện với giáo sư, với bệnh nhân đã được ông cứu sống, và tìm hiểu những thành tựu của ông, chúng tôi đã nhận ra rằng, chính những “giao ước” đầy tình người ấy, chính tài năng và đức hạnh nghề y của ông... đã cứu sống hàng nghìn bệnh nhân hiểm nghèo.

Phổ cập kiến thức chuyên môn cho các đối tượng công chúng nhân dân

Giáo sư, Tiến sĩ Kappert đã có một số cống hiến quan trọng cho ngành y học Đức. Ông hiện là Trưởng khoa phẫu thuật tim mạch, Bệnh viện Herzzentrum Dresden, Universitäts Klinik, Đức. Ông đã từng thực hiện hơn 4.500

ca phẫu thuật tim mạch. Đồng thời, ông cũng tham gia giảng dạy và là tác giả của hàng trăm công trình nghiên cứu, sách, bài báo khoa học, đăng tải trên các tạp chí, trang mạng (Pubmed) y khoa quốc tế. Ông thường được mời tham gia các dự án quốc tế về phẫu thuật và thiết lập các phương thức mổ mới ở Monaco, Ireland, Ai Cập... Ngoài ra, giáo sư còn đặc biệt, chú trọng đến việc phổ cập các kiến thức chuyên môn về tim mạch cho tất cả các đối tượng công chúng nhân dân. Theo ông điều này sẽ có lợi cho tất cả các bên, trong việc phối hợp phẫu thuật, điều trị và phòng ngừa các bệnh về tim mạch.

Hiện tại, Giáo sư Kappert và hai đồng nghiệp người Ai Cập đang triển khai dự án *Simple CTS*, nhằm phổ cập kiến thức phẫu thuật tim mạch cho tất cả các đối tượng công chúng. *Simple CTS* là các đoạn video về phẫu thuật tim mạch (được lồng ghép với âm nhạc) được phát trên kênh YouTube. Bên cạnh đó, ông và một đồng nghiệp người Mỹ đã cùng thực hiện dự án *Đào tạo mới và khái niệm giáo dục trong phẫu thuật tim* (Neues Ausbildungs - und lehrkonzept im herzchirurgischen OP- Saal), nhằm phổ cập kiến thức phẫu thuật tim mạch cho những người giúp việc trong ngành y (y tá, trợ lý...). Đồng thời, dự án, giới thiệu với công chúng về sự chuyên nghiệp và trình độ tay nghề chất lượng cao của các đội ngũ y bác sỹ Đức. Hai dự án này nhằm hỗ trợ tất cả các đối tượng công chúng, dễ dàng tiếp cận với các kiến thức chuyên môn về phẫu thuật tim mạch. Gắn kết hoạt động y khoa với thực tiễn, giúp người bệnh và người nhà bệnh nhân có khả năng tự chăm sóc sức khỏe tim mạch, thậm chí, giúp họ có kiến thức để tham gia giám sát công việc của các y bác sĩ...

Cơ chế thị trường và lời thề Hippocrates

Ở Đức cũng như Việt Nam, cơ chế thị trường đã và đang có những tác động to lớn đến hoạt động của ngành y nói riêng và nhiều lĩnh vực khác nói chung. Thậm chí, nó có ảnh hưởng trực tiếp/gián tiếp đến lời thề Hippocrates (lời thề của ngành y), khiến cho không chỉ các lãnh đạo bệnh viện mà ngay cả các bác sĩ như Giáo sư Kappert, đều ít nhiều phải đổi mặt. Ngoài một số nguồn thu từ ngân sách, bệnh viện cũng phải “tự thân vận động” từ nguồn thu phí/bảo hiểm của bệnh nhân... Trò chuyện với chúng tôi, giáo sư cũng chia sẻ một số “góc khuất” của ngành và của bản thân:

- *Theo Giáo sư thì nhiệm vụ marketing của bệnh viện và đạo đức nghề y có gì mâu thuẫn không?*

Khi bệnh nhân đến với chúng tôi, họ được cứu sống, được chăm sóc tốt thì chính họ là những người làm marketing cho chúng tôi. Họ tiếp tục giới thiệu những bệnh nhân khác đến với chúng tôi, chứ không phải chúng tôi làm marketing để mang bệnh nhân về đây. Marketing ở đây được hiểu là “lòng tin” của bệnh nhân dành cho chúng tôi.

- *Xin mạn phép được hỏi Giáo sư đã thực hiện lời thề Hippocrates ở mức độ nào?*

Hiện nay, có rất nhiều người trẻ hoặc bác sĩ trẻ, không định hướng được mình muốn cái gì. Phải biết được mình muốn cái gì để làm và để đạt được cái đó. Bản thân tôi, tôi đặt ra mục đích là phải phấn đấu, giữ được đạo đức cao nhất trong ngành y đến năm 50 tuổi. Đó là lời thề (Hippocrates) mà tôi đã thề khi ra trường. Việc giữ được y đức cao nhất trong ngành y là điều rất khó khăn. Không ai dám khẳng định rằng mình có thể thực hiện nó một cách trọn vẹn. Đó cũng là những giá trị cao nhất mà bản thân tôi (và các bác sĩ) phải phấn đấu.

- *Cảm xúc của ông khi cứu sống được bệnh nhân và khi bị thất bại?*

Tôi phân ra thành hai trường hợp: Thứ nhất, bệnh nhân đến với tôi trong tình trạng nguy kịch (giữa sự sống và cái chết). Trong khoảnh khắc đó, tôi phải tìm mọi cách để cứu sống họ. Tôi phải chiến thắng chính tôi. Sau khi cứu được họ rồi, tất nhiên là tôi cảm thấy vô cùng sung sướng; Trường hợp thứ hai, bệnh nhân đến với tôi trong tình trạng bình thường. Tôi chuẩn đoán bệnh và phẫu thuật cho họ. Nhưng sau đó, tôi trăn trở rằng liệu mình có thể mang họ trở lại tình trạng sức khỏe như ban đầu hoặc tốt hơn không?

- *Tỷ lệ thất bại trong 4.500 ca phẫu thuật mà Giáo sư đã thực hiện?*

Dưới 4%. Đó là những trường hợp mà bệnh nhân được đưa đến trong tình trạng nguy kịch/quá muộn. Hoặc trong quá trình phẫu thuật, đến một thời điểm nhất định và tôi nhận ra rằng ca mổ buộc phải dừng lại. Hoặc trường hợp xảy ra các biến chứng sau mổ. Cần phải điều trị các biến chứng đó như thế nào, việc này khó khăn không kém gì việc điều trị bệnh gốc. Nó hoàn toàn phụ thuộc vào khả năng và kinh nghiệm của các y bác sĩ.

- *Giáo sư đã làm gì để vượt qua cảm xúc thất bại?*

Tôi phải học cách chấp nhận nó, để nó trôi theo thời gian, tiếp tục nỗ lực cứu những người khác. Ví dụ, khi cô nấu một món ăn cho một người cô thương yêu nhưng nó bị hỏng (chua quá hoặc mặn quá), nếu lúc đó, cô không bỏ món đó đi, hoặc khi nấu lại cô vẫn giữ cảm xúc “thất bại” ở lần nấu đầu, thì cô sẽ lại thất bại ở lần nấu tiếp theo. Việc phẫu thuật của chúng tôi cũng như vậy, nó cũng giống như việc nấu ăn hay

giống như một bản hòa nhạc, có nốt thăng, nốt trầm, có lúc hay, lúc dở.

- Hiện nay, làn sóng tẩy chay, phân biệt đối xử với người nhập cư/người tị nạn đang gia tăng ở Đức và EU, Giáo sư có suy nghĩ gì?

Đối với tôi tất cả bệnh nhân đều như nhau. Nhiệm vụ của tôi là phải cứu sống họ. Phải điều trị cho họ. Tôi không phân biệt tôn giáo, dân tộc, màu da, người giàu hay người nghèo, người có bảo hiểm hay không có bảo hiểm, khách du lịch, người nhập cư, người tị nạn hay người bản xứ... Điều duy nhất tôi phải làm, đó là tìm mọi biện pháp để cứu sống họ.

Xin cảm ơn giáo sư! Chúc ông sớm hoàn thành “giao ước” “bữa ăn thật nhiều ốt” với Việt Nam.

P/s: Sau cuộc phỏng vấn với ông, chúng tôi đã kết nối Bệnh viện Tim Hà Nội với bác sĩ, GS, TS. Utz Kappert. Đến tháng 7/2017, hai bên đã chính thức có cuộc gặp gỡ, làm việc tại Hà Nội và thống nhất một số nội dung cụ thể như: Hàng năm, phía Việt Nam sẽ mời GS, TS. Kappert và các đồng nghiệp Đức hỗ trợ hoặc mổ chính một số ca phẫu thuật khó tại Việt Nam; Hai bên sẽ tạo cơ hội cho nhau tham dự các cuộc hội thảo khoa học và các cuộc trao đổi kinh nghiệm chuyên ngành. Tháng 7 và tháng 8/2018, phía Việt Nam đã mời GS, TS. Kappert tham dự Hội thảo Tim mạch tại Việt Nam. Trong thời gian này, bác sĩ GS, TS. Kappert và bác sĩ Tuấn Minh (Việt kiều Đức) cũng đã cùng các đồng nghiệp Bệnh viện Tim Hà Nội tiến hành mổ một số ca khó tại Hà Nội...

Dresden, CHLB Đức 12/11/2016